

MATURA 2006

Komentarz do zadań z języka angielskiego

LIPIEC 2006

Opracowano w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej
z wykorzystaniem materiałów otrzymanych z okręgowych komisji egzaminacyjnych

WSTĘP

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z dnia 7 września 2004 roku z późniejszymi zmianami, język obcy nowożytny, wybrany przez zdającego z listy zamieszczonej w rozporządzeniu, był jednym z przedmiotów obowiązkowych zdawanych na egzaminie maturalnym. Zdający mógł, jako przedmiot dodatkowy, zdawać drugi język obcy wybrany z tej listy, inny niż język wybrany jako przedmiot obowiązkowy.

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego, zarówno zdawany jako przedmiot obowiązkowy, jak i przedmiot dodatkowy, składał się z części ustnej i pisemnej. Ze względu na dużą liczbę zadań zamkniętych zdecydowano się na wprowadzenie trzech równoległych wersji arkuszy egzaminacyjnych z najliczniej wybieranych języków obcych.

Język obcy nowożytny wybrany jako przedmiot obowiązkowy mógł być zdawany na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. W części pisemnej wszyscy zdający przystępowali do poziomu podstawowego (arkusz I), a następnie zdający, którzy zadeklarowali zdawanie poziomu rozszerzonego rozwiązywali dodatkowe arkusze (arkusz II i III). W części ustnej zdający przystępowali do egzaminu na jednym poziomie, podstawowym lub rozszerzonym. Zdający nie byli zobowiązani do zdawania egzaminu pisemnego i egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na tym samym poziomie.

Maturzyści, którzy wybrali język obcy nowożytny jako przedmiot dodatkowy, zdawali egzamin na poziomie rozszerzonym. W części pierwszej rozwiązywali oni arkusz I dla poziomu podstawowego, a w części drugiej arkusze II i III dla poziomu rozszerzonego. Arkusze egzaminacyjne z języka obcego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy i jako przedmiot dodatkowy były takie same. Egzamin ustny z języka obcego nowożytnego wybranego jako przedmiot dodatkowy zdawany był na poziomie rozszerzonym.

OPIS ARKUSZY EGZAMINACYJNYCH

Arkusze egzaminacyjne dostępne są na stronie internetowej CKE www.cke.edu.pl

Arkusz I – Poziom podstawowy

Arkusz pierwszy (czas trwania: 120 minut) obejmował trzy części: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego oraz wypowiedź pisemną.

Część pierwsza – **Rozumienie ze słuchu** - trwała ok. 20 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na różnorodnych tekstach. Zadaniem zdających było rozwiązanie tych zadań na podstawie tekstów nagranych w warunkach studyjnych. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka angielskiego. Na płycie każdy tekst nagrany był dwukrotnie i przewidziane były przerwy na zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 1. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i dotyczyło zakresów tematycznych „Podróżowanie i turystyka” oraz „Zdrowie”. Zadanie polegało na wysłuchaniu pięciu krótkich dialogów i określeniu na ich podstawie miejsca, w którym te rozmowy się odbywają (np. w pociągu, w szpitalu, w autobusie, u lekarza). Zastosowaną techniką było „dobieranie”, przy czym jedno miejsce podane było dodatkowo i nie pasowało do żadnego dialogu.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

g – określenie kontekstu sytuacyjnego (miejsca)

Łatwość zadania

0,71 – łatwe (od 0,59 do 0,87)

Komentarz

Zadanie nie wymagało od zdającego szczegółowego zrozumienia tekstu, jednakże w związku z doбором zbliżonych sytuacyjnie miejsc (np. w autobusie/w pociągu, u lekarza/ w szpitalu) wymagało zrozumienia wyrażen kluczowych dla każdej sytuacji. Najtrudniejsze okazało się zadanie 1.1. – dialog odbywający się w autobusie. Kluczowym fragmentem nagrania było tutaj zdanie: *Pay the fare and take your seat*, chociaż na ten kontekst sytuacyjny wskazywały także inne elementy dialogu np. *you'll have to jump out at the park and get a 12 there*. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na trudność tego zadania mógł też być fakt, że było to pierwsze zadanie egzaminacyjne i zdający nie był jeszcze wystarczająco skoncentrowany.

Zadanie 2. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych. Było ono zgodne z zakresem tematycznym „Szkoła” i oparte na komunikacie radiowym dotyczącym konkursu językowego organizowanego przez czasopismo *BBC English* oraz *Association of English Language Schools*. Zadaniem zdającego było stwierdzenie na podstawie szczegółowych informacji na temat regulaminu tego konkursu, które zdania są zgodne z treścią nagrania, a które nie (technika „prawda/fałsz”).

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

Łatwość zadania

0,67 – umiarkowanie trudne (od 0,50 do 0,89)

Komentarz

Zadanie wymagało wyszukania w tekście szczegółowych informacji. Najtrudniejsze okazało się zadanie 2.5. Zdający musiał wysłuchać, w którym miesiącu opublikowane zostaną prawidłowe odpowiedzi do pytań konkursowych. Prawidłowa odpowiedź oparta była na fragmencie nagrania, w którym pojawiały się nazwy dwóch miesięcy (*You can check your answers in the August issue and the list of winners will be published in November*), co prawdopodobnie było przyczyną niższej łatwości tego zadania.

Zadanie 3. (5 pkt)

Nagranie w tym zadaniu dotyczyło zakresów tematycznych „Dom” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”. Była to wypowiedź nastolatki, która opowiadała o wędrownym trybie życia swojej rodziny oraz problemach, jakie to powoduje w jej życiu (np. brak przyjaciół, nieufność kolegów w szkole). Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i polegało na wysłuchaniu tekstu narracyjnego oraz wybraniu odpowiedzi zgodnych z treścią usłyszanego nagrania. Zastosowano technikę „wielokrotnego wyboru”, przy czym na poziomie podstawowym liczba możliwych odpowiedzi w każdym zadaniu cząstkowym została ograniczona do trzech.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

a – określenia głównej myśli tekstu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

d – wyselekcjonowanie informacji

Łatwość zadania

0,54 – trudne (od 0,33 do 0,67)

Komentarz

Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 3.1., w którym zdający mieli określić powód, dla którego opisywana rodzina podróżuje. Większość zdających zasugerowała się słowami będącymi dokładnym cytatem z tekstu: *We have a van and a caravan and we drive around from place to place*, jednakże prawdziwe uzasadnienie tego stylu życia podane było w zdaniu następnym:

We think the world's too big to stay in just one place.

Część druga – **Rozumienie tekstu czytanego** – składała się z trzech różnorodnych tekstów oraz zadań zamkniętych sprawdzających ich zrozumienie. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów (40% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 4. (6 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych i oparte było na tekście informacyjnym, typowym dla folderów turystycznych. Zaprezentowane zostały cztery propozycje ciekawych wydarzeń turystyczno-krajoznawczych organizowanych wiosną w hrabstwie Essex. Zadaniem zdającego było dopasowanie jednej z czterech propozycji spędzenia czasu wolnego do każdego z podanych zdań (technika: „dobieranie”). Zadanie to było zgodne z zakresami tematycznymi: „Życie rodzinne i towarzyskie” oraz „Świat przyrody” i dotyczyło różnych form spędzania czasu wolnego na łonie natury.

Sprawdzane umiejętności:

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

d – wyselekcjonowanie informacji

Łatwość zadania

0,73 – łatwe (od 0,31 do 0,85)

Komentarz:

Większość zadań cząstkowych w tym zadaniu okazała się umiarkowanie łatwa. Jedynym zadaniem cząstkowym, które sprawiło problem zdającym było zadanie 4.6. *You won't get anything to eat or drink*. Użycie słów „jedzenie i picie” sprawiło, że zdający szukali w tekście przykładów żywności oraz napojów, a w związku z konstrukcją przeczącą te właśnie odpowiedzi należało wykluczyć. Dodatkowym problemem mogło być użycie w tekście dotyczącym *Easter Fun Days* słowa *refreshments*, którego część uczniów nie skojarzyła z jedzeniem i piciem i potraktowała ten tekst jako właściwą odpowiedź.

Zadanie 5. (7 pkt)

Zadanie składało się z siedmiu zadań cząstkowych i zawierało tekst dotyczący kariery dwóch amerykańskich nastolatek, bliźniaczek Olsen, znanych z popularnego serialu telewizyjnego. Tekst prezentował zarówno etapy kariery sióstr Olsen, jak i różne rodzaje ich działalności w przemyśle rozrywkowym oraz styl życia, będący pozytywnym przykładem dla amerykańskich nastolatek. (zakresy tematyczne: „Kultura” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”). W zadaniu tym, na podstawie przeczytanego tekstu zdający musiał zdecydować, które z podanych zdań są zgodne z jego treścią, a które nie (technika „prawda/fałsz”).

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

a – określenie głównej myśli tekstu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

Łatwość zadania

0,73 – łatwe (od 0,68 do 0,76)

Komentarz

Było to jedno z łatwiejszych zadań w arkuszu. Zadaniem cząstkowym, które sprawiło zdającym więcej problemów niż pozostałe było stwierdzenie, czy zdanie *It is unusual for film studios to employ twins for the same role* jest zgodne z treścią tekstu. Wymagało to zrozumienia następującego fragmentu tekstu: *There are strict rules saying how many hours a child can actually work... That is why many studios use identical twins when they film a small child in a story.* Część zdających mogła nie zwrócić uwagi na przeczące znaczenie słowa *unusual*.

Zadanie 6. (7 pkt)

Zadanie składało się z siedmiu zadań cząstkowych i oparte było na tekście literackim – opowiadaniu science-fiction Isaaca Asimova. Tekst dotyczył zakresów tematycznych: „Szkoła” oraz „Nauka i technika” i pokazywał szkołę przyszłości, w której nauczanie prowadzone jest przez komputer oraz emocje, jakie wśród dzieci przyszłości wzbudza tradycyjna, papierowa książka oraz tradycyjna szkoła. Wybrany typem zadania był „wielokrotny wybór”, w którym zdający miał wybrać odpowiedź zgodną z treścią tekstu spośród czterech podanych możliwości.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

d – wyselekcjonowanie informacji

e – określenie intencji autora

g – określanie kontekstu komunikacyjnego (forma wypowiedzi)

Łatwość zadania

0,59 – umiarkowanie trudne (od 0,40 do 0,70)

Komentarz

W zadaniu tym największym problemem dla zdających okazało się zadanie cząstkowe 6.7. wymagające określenia i wybrania spośród czterech propozycji (*a fairy tale, a fantasy book, a science fiction story, a historical novel*) rodzaju tekstu literackiego, na którym oparte było to zadanie. Określenie kontekstu sytuacyjnego okazało się w tym zadaniu zdecydowanie trudniejsze niż wyselekcjonowanie informacji oraz określenie intencji autora.

Część trzecia – **Wypowiedź pisemna** – składała się z dwóch zadań. Zadaniem zdającego było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych: pocztówki oraz listu prywatnego. Obydwie formy zawarte w arkuszu egzaminacyjnym wymagały użycia języka obcego w sytuacji naturalnej, w której zdający może się znaleźć w przyszłości. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 7. (5 pkt)

Zadanie to związane było z zakresami tematycznymi: „Życie rodzinne i towarzyskie” oraz „Sport”. Zadaniem zdającego było napisanie pocztówki z obozu sportowego do znajomego z Anglii. W treści pocztówki wymagana była realizacja następujących punktów polecenia:

- Poinformuj go (kolegę), gdzie spędzasz wakacje.
- Podaj powód, dla którego zdecydowałeś/aś się wziąć udział w tym obozie.
- Napisz, w jakich zajęciach sportowych bierzesz udział.
- Wspomnij o planowanym spotkaniu ze znanym sportowcem.

W zadaniu tym nie był przewidziany limit słów. Ocenie nie podlegała także forma wypowiedzi. Za przekaz informacji określonych w poleceniu można było uzyskać 4 pkt, a za poprawność językową 1 pkt.

Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiedza 1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi związanych z podanym tematem/poleceniem (zakresy tematyczne: „Życie rodzinne i towarzyskie” oraz „Sport”) 2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (pocztówka) Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, itp. b – relacjonowanie wydarzeń d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji Standard IV – 2. Reagowanie językowe w zakresie pisania b – uzyskiwanie/udzielanie informacji/wyjaśnień c – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim	
Łatwość zadania 0,74 – łatwe Treść – od 0,68 do 0,89 Poprawność językowa – 0,64	
Typowe poprawne odpowiedzi zdających	Najczęściej powtarzające się błędy
<i>Greetings from a sports camp in Ustka!</i>	Brak znajomości słownictwa umożliwiającego komunikatywne przekazanie informacji. np. <i>sport campus/camping/cup/obóz</i> Użycie czasu przeszłego. <i>I spent my holiday in Ustka.</i> Podanie miejsca niezwiązanego z obozem sportowym. <i>I'm at my aunt on the sea.</i>

<i>I came here because I wanted to spend holiday with friends. I chose this camp because it has many interesting activities.</i>	Opisanie wrażeń bez podania powodu. <i>It's great/ fantastic! I like this place.</i>
<i>We play football and basketball. We swim and play beach volleyball.</i>	Opis spędzania wakacji bez uwzględnienia udziału w zajęciach sportowych. <i>We watch football matches on TV. We sunbathe and rest all the time.</i>
<i>Next week we have a meeting with Adam Małysz. Tomorrow we meet Otylia Jędrzejczak.</i>	Brak odniesienia do spotkania w przyszłości. <i>We met Adam Małysz. I would like to see Jerzy Dudek.</i>
Komentarz Zadanie to okazało się najłatwiejsze w całym arkuszu. Zdający nie mieli problemu z przekazaniem informacji podanych w poleceniu w języku polskim, przy czym w tym zadaniu była to umiejętność dominująca, co odzwierciedla wysoki wskaźnik łatwości (średnia łatwość za przekazanie informacji - 0,76). Informacją najtrudniejszą do przekazania okazała się informacja 1 - <i>Poinformuj go (kolegę), gdzie spędzasz wakacje</i>. Część zdających traciła punkt, pisząc typowe pocztówki z wakacji bez odniesienia do obozu sportowego, co było przedmiotem tego zadania. Często też przekaz informacji zakłócony był przez błędy leksykalno-gramatyczne zaburzające zrozumienie tekstu. Potwierdza to także niższy wskaźnik łatwości za poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych (łatwość 0,64).	

Zadanie 8. (10 pkt)

Zadaniem zdającego było napisanie listu prywatnego do kolegi mieszkającego w Londynie. Powodem napisania listu była decyzja o rocznym wyjeździe do Anglii. Zadanie to opierało się na zakresach tematycznych: „Człowiek”, „Szkoła”, „Praca” oraz „Podróżowanie i turystyka”. W treści listu wymagane było zrealizowanie następujących punktów:

- Poinformuj go (kolegę) o Twojej decyzji i podaj jej przyczynę.
- Opisz negatywną reakcję Twoich rodziców i napisz, jak Ci się udało ich przekonać do tego pomysłu.
- Poinformuj, kiedy masz zamiar wyjechać z Polski i poproś o pomoc w znalezieniu mieszkania.
- Zapytaj o koszty utrzymania w Londynie oraz sposób dojazdu z lotniska do centrum miasta.

Kryteria oceniania w tym zadaniu uwzględniały następujące elementy: komunikatywny przekaz informacji zawartych w poleceniu (4 pkt), formę, w jakiej zostały one przekazane (2 pkt), poprawność językową (2 pkt) oraz bogactwo językowe (2 pkt). W zadaniu obowiązywał limit długości tekstu (120-150 słów).

Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiadomości 1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi związanych z podanym tematem/poleceniem (zakresy tematyczne: „Człowiek”, „Szkoła”/„Praca”, „Podróżowanie i turystyka”). 2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (list prywatny) Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, czynności, zjawisk itp. b – relacjonowanie wydarzeń c – wyrażanie stanów emocjonalnych d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów Standard IV – 2. Reagowanie językowe w zakresie pisania b – uzyskiwanie/udzielanie informacji/wyjaśnień c – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim	
Łatwość zadania 0,66 – średnio trudne Treść – od 0,60 do 0,77 Forma – 0,65 Bogactwo językowe – 0,55 Poprawność językowa – 0,55	
Typowe poprawne odpowiedzi zdających	Najczęściej powtarzające się błędy
<i>I decided to go to England after exams to study.</i> <i>I go to England for a year after my exams to improve my English.</i>	Brak informacji o podjętej decyzji. <i>I wonder if I should go to England.</i> Niekomunikatywna informacja o reakcji rodziców. <i>My parents are bad.</i> <i>My parents are afraid of me.</i> Brak wyjaśnienia powodu swojej decyzji. <i>I think the best idea for me is to go to England.</i>
<i>Parents were shocked but I explained to them it is important for my career.</i> <i>My parents didn't want to agree but I promised to come back as soon as possible and they agreed.</i>	Opis pozytywnej reakcji rodziców. <i>My parents like the idea very much.</i> Brak informacji o sposobie przekonania rodziców. <i>... but I convinced them.</i>
<i>I'm going to come to London in July. Can you help me find a cheap flat?</i> <i>I leave Poland on 1st August, but I don't have any flat yet. Can you help me find it?</i>	Zakłócenie komunikacji poprzez: - użycie czasu przeszłego <i>I left Poland on 23rd June.</i> - użycie złego czasownika <i>My journey will belong in July.</i> <i>I leave London in July.</i> - użycie złego przyimka <i>I will come to London for two months.</i> Brak wyrażenia sugerującego prośbę lub jej niekomunikatywne sformułowanie. <i>Can I stay with you during my visit?</i> <i>You help me search a flat?</i> <i>Can I please you find a flat?</i>

<i>How much do you spend on basic things like food and rent?</i> <i>How expensive is life in London?</i> <i>Can you tell me how I can get from the airport to the city center?</i>	Brak formy pytającej: <i>London is expensive.</i> Niekomunikatywne zadanie pytania: <i>London expensive?</i> <i>I need money to live in London?</i> <i>How much house in London?</i> Pytanie o odległość, czas podróży, możliwość odebrania z lotniska a nie sposób dojazdu. <i>How long does the journey from the airport take?</i> <i>How far is the centre of the city from airport?</i> <i>Can you pick me up?</i>
Komentarz List okazał się dla zdających zadaniem średnio trudnym. Zauważalna jest w tym zadaniu wyraźna różnica między łatwością zadań cząstkowych sprawdzających umiejętność przekazania informacji (średnia łatwość 0,70), a pozostałymi umiejętnościami sprawdzanymi w tym zadaniu: tworzeniem tekstu w określonej formie (0,65) oraz znajomością i stosowaniem środków leksykalno-gramatycznych (poprawność językowa – 0,55, bogactwo językowe – 0,55). Tematyka była bliska zdającym i sprawiła, że zdający w większości dobrze poradzili sobie z przekazem informacji. Najwięcej problemu sprawiła zdającym informacja czwarta, pytanie o koszty utrzymania oraz sposób dojazdu do centrum miasta. W zadaniu tym wymagana była forma pytająca, która dla dużej części zdających okazała się trudna. Często pytania zadane przez zdających były niekomunikatywne dla odbiorcy, lub też niezgodne z treścią polecenia. W zakresie formy listu podstawowym błędem popełnianym przez zdających było pomijanie wstępu i/lub zakończenia listu oraz przekraczanie podanego limitu słów. Największym problemem są umiejętności językowe zdających, zarówno w zakresie bogactwa, jak i poprawności językowej. Duża liczba błędów leksykalno-gramatycznych sprawiła, że prace były często zupełnie niekomunikatywne dla odbiorcy, co wpływało także na przyznawanie punktów za przekazanie informacji.	

Kryteria oceniania zadań otwartych różniły się od siebie w dość istotny sposób. W krótkiej formie użytkowej (zadanie 7.) najważniejszy był komunikatywny przekaz informacji określonych w poleceniu. W dłuższej formie użytkowej (zadanie 8.) oprócz przekazania informacji istotna była też forma listu. Większy nacisk położony był też na znajomość oraz poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Arkusz II – Poziom rozszerzony

Arkusz II (czas trwania: 70 minut) obejmował dwie części: rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych. Składał się on wyłącznie z zadań zamkniętych.

Część pierwsza – **Rozumienie ze słuchu** – trwała ok. 25 minut i składała się z trzech zadań. Nagrania wykonane były w warunkach studyjnych i oparte zostały na trzech różnorodnych autentycznych tekstach. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka angielskiego. Podobnie jak na poziomie podstawowym każdy tekst nagrany był dwukrotnie i przewidziane były przerwy na zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 9. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i dotyczyło zakresów tematycznych: „Kultura” oraz „Elementy wiedzy o krajach danego obszaru językowego”. Na podstawie komunikatu będącego zapowiedzią czterech programów dokumentalnych dotyczących m.in. wydarzeń oraz postaci związanych z historią Anglii zdający miał dopasować do każdego programu zdanie podsumowujące jego tematykę (typ zadania – „dobieranie”). Trzy zdania podane zostały dodatkowo i nie pasowały do żadnego programu, co wymagało od zdającego koncentracji nie tylko na ogólnym sensie nagrania, ale także na szczegółach decydujących o wyborze poprawnej odpowiedzi.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

a – określenie głównej myśli tekstu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

Łatwość zadania

0,42 – trudne (od 0,32 do 0,57)

Komentarz

Zadanie to okazało się najtrudniejszą częścią „Rozumienia ze słuchu” ponieważ łączyło w sobie konieczność określenia głównej myśli nagrania oraz zwrócenia uwagi na szczegóły. Zdania dodatkowe, niepasujące do tekstu nagrania treściowo, często zawierały wyrażenia ze słuchanego przez zdającego tekstu, co powodowało, że skupienie na nich uwagi mogło wprowadzić w błąd. Przykładem takiego błędu mogą być zadania 9.3. oraz 9.4. Użycie w zdaniach dodatkowych wyrażeń z tekstu nagrania (*work of art* oraz *Middle Ages*) spowodowało, że zdający zasugerowali się nimi i nie zwrócili uwagi na zgodność tych zdań z ogólnym sensem tekstu.

Zadanie 10. (6 pkt)

Drugie zadanie w tej części testu dotyczyło problemu zatłoczonych autostrad w Wielkiej Brytanii, głównych powodów tej sytuacji oraz przepisów dotyczących poruszania się dużych samochodów ciężarowych po autostradach brytyjskich (zakres tematyczny: „Podróżowanie i turystyka”). Zadaniem zdającego było zdecydowanie na podstawie usłyszanego tekstu, które zdania są zgodne z treścią nagrania, a które nie (zadanie typu „prawda/fałsz”). Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

Łatwość zadania

0,62 – umiarkowanie trudne (od 0,31 do 0,86)

Komentarz

Ze względu na nagromadzenie w tekście szczegółów dotyczących przepisów drogowych oraz sytuacji na autostradach w różnych krajach zadanie wymagało dużej koncentracji zdającego. Najtrudniejsze okazało się ostatnie zadanie cząstkowe 10.6., w którym zdający miał zdecydować, czy przepisy w Wielkiej Brytanii dopuszczają poruszanie się po autostradach samochodów ciężarowych w dni świąteczne. Rozwiązanie tego zadania wymagało zrozumienia następującego fragmentu tekstu: *Unlike in Britain, in many European countries trucks are also banned from driving on Sundays and public holidays*, przy czym elementem kluczowym było wyrażenie podkreślające kontrast pomiędzy sytuacją w Anglii oraz w innych krajach europejskich.

Zadanie 11. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i dotyczyło zakresów tematycznych: „Praca” oraz „Człowiek”. Nagranie do tego zadania było wywiadem z prezydentem telewizyjnym zapowiadającym pogodę i dotyczyło zarówno samej kariery zawodowej, jak i uczuć oraz emocji, jakie tego typu praca wywołuje oraz szans i problemów z nią związanych. Wybrany typem zadania był „wielokrotny wybór”, w którym zdający miał wybrać odpowiedź zgodną z treścią nagrania spośród czterech podanych możliwości.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

d – wyselekcjonowanie informacji

e – określenia intencji autora

Łatwość zadania

0,51 – trudne (od 0,32 do 0,71)

Komentarz

Najtrudniejsze okazało się zadanie **11.1.**, w którym zdający musiał określić, kiedy John Hammond dostał pierwszą pracę związaną z przepowiadaniem pogody. Oparte było ono na następującym fragmencie wywiadu: *On completing my Master of Science, I worked at regional weather centres in Nottingham, Bristol and Plymouth. ... However it wasn't until the mid-1990s that I started TV weather presenting. I spent around 7 years as a Met Office forecaster at ITV, until joining the BBC Weather Centre in the spring of 2003.* W dystraktorach pojawiły się wyrażenia użyte w tekście nagrania (podkreślone w powyższym zdaniu), natomiast w odpowiedzi prawidłowej wykorzystane zostało wyrażenie synonimiczne *after graduation* niewystępujące w tekście. Trudne okazało się także zadanie **11.5.**, sprawdzające umiejętność określenia głównej myśli tekstu. Jedną z przyczyn niskiej łatwości tego zadania mogły być problemy słabszych uczniów ze zrozumieniem niektórych wyrażen w treści zadania np. *follow a similar career path, lucky coincidences, appealing*.

Druga część testu składała się z dwóch zadań sprawdzających **Rozumienie tekstu czytanego** i jednego zadania sprawdzającego umiejętność **rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych**. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 12 punktów (24 % punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 12. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i oparte było na tekście literackim – fragmencie książki „The Facts of Life” (Somerset Maugham). Tematem tego tekstu była zabawna historia z życia pewnego tenisisty, który po zakończeniu turnieju w Monte Carlo, postanowił spędzić wieczór w kasynie (zakresy tematyczne: „Życie rodzinne i towarzyskie” oraz „Sport”). Zadaniem zdającego było wybranie prawidłowej odpowiedzi spośród czterech podanych możliwości (zadanie typu „wielokrotny wybór”).

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

d – wyselekcjonowanie informacji

Łatwość zadania

0,62 – umiarkowanie trudne (od 0,55 do 0,71)

Komentarz

Było to najłatwiejsze zadanie w tym arkuszu, oparte na tekście literackim, przyjaznym w odbiorze dla zdającego. Poszczególne zadania cząstkowe miały zbliżoną łatwość, chociaż zauważalne są trochę niższe wyniki przy tych zadaniach cząstkowych, w których w dystraktorach wykorzystane były wyrażenia występujące w tekście. Przykładowo w zadaniu 12.3. na podstawie fragmentu: *It was impossible to deny that it was thrilling* zdający miał wywnioskować, że bohater *found the game too exciting to resist*. Jednakże, ponieważ pozostałe dystraktory oparte były na podkreślonych częściach następnego zdania: *It did seem silly to leave Monte without putting something on the table just once. It would be an experience, and at his age you had to have all the experience you could get*, duża część zdających wybrała odpowiedzi błędne. Potwierdza to jeszcze raz, że słabsi uczniowie koncentrowali się na słowach lub wyrażeniach powtarzających się w tekście i w zadaniu, a nie na zrozumieniu całości tekstu.

Zadanie 13. (4 pkt)

Tekst w zadaniu 13. był tekstem publicystycznym związanym z zakresem tematycznym „Nauka i technika” i dotyczył znanych portali internetowych oraz sposobu przekształcenia się w portal jednej z najbardziej popularnych i nowatorskich wyszukiwarek internetowych. Zdający miał za zadanie uzupełnić tekst usuniętymi z niego zdaniami, tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst, dotyczący stosowanych technik marketingowych oraz nieustannie poszerzanej oferty pozwalającej na wzmocnienie pozycji na rynku. Dwa zdania podane zostały dodatkowo i nie pasowały do żadnej luki w tekście, co wymagało od zdającego bardzo wnikliwej analizy związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

f – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu

Łatwość zadania

0,46 – trudne (od 0,40 do 0,53)

Komentarz

Pomimo, że temat wydawał się ciekawy i bliski młodemu odbiorcy, zadanie okazało się trudne. Zdający największy problem mieli z uzupełnieniem ostatniej luki – 13.4. Duże znaczenie dla zrozumienia ostatniego akapitu miała znajomość pojawiającego się w nim słownictwa oraz wyrażen idiomatycznych np. *to tackle the problem*, *to take first baby steps*. Część zdających błędnie dopasowała do tej luki zdanie: *Google is top in the world of web search and the attempt to become something more - a portal – is out of the question*, które nie pasowało ze względu na wyrażenie “*out of the question*”.

Zadanie 14. (3 pkt)

Zadanie to oparte było na tekście dotyczącym jednego z mitów „dzikiego zachodu”, czyli walki pomiędzy kowbojami oraz Indianami i związane było z zakresem tematycznym „Elementy wiedzy o krajach danego obszaru językowego”. Zadaniem zdającego było rozpoznanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych i wybranie właściwego sposobu uzupełnienia luk w tekście (zadanie typu „wielokrotny wybór”). Do wykonania tego zadania konieczna była znajomość systemu gramatycznego oraz leksyki na poziomie rozszerzonym. Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź).

Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytane f – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu j – rozpoznawanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych
Łatwość zadania 0,29 – trudne (od 0,12 do 0,55)
Komentarz Całe zadanie okazało się trudne, jednakże największy problem zdający mieli z zadaniem cząstkowym 14.1. wymagającym rozróżnienia trzech sprawiających problemy czasowników: <i>rise</i>, <i>raise</i> oraz <i>arise</i> oraz zadaniem cząstkowym 14.6. sprawdzającym znajomość idiomatycznego wyrażenia <i>stir up troubles</i>. Najprostsze okazało się zadanie 14.3. – typowe zastosowanie słowa <i>appearance</i>.

Arkusz III – Poziom rozszerzony

Arkusz III (czas trwania: 110 minut) składał się z dwóch części: dwóch zadań sprawdzających umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz wypowiedzi pisemnej. Za tę część testu zdający mógł otrzymać 23. punkty (46% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 15. (3 pkt)

Zadanie oparte było na tekście informacyjnym dotyczącym zwierząt (zakres tematyczny: „Świat przyrody”) i wykorzystana w nim została technika uzupełniania luk wyrazem pochodzącym od wyrazu podanego w nawiasie (słowotwórstwo). Prawidłowe przekształcenie wyrazów wymagało także zrozumienia tekstu oraz związków pomiędzy poszczególnymi jego częściami. Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź), a sprawdzanie znajomości systemu gramatycznego i leksyki w oparciu o tekst pomogło stworzyć bardziej czytelny kontekst komunikacyjny.

Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiadomości 1 – znajomość struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytane f – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych
Łatwość zadania 0,25 – trudne (od 0,12 do 0,43)
Komentarz Słowotwórstwo okazało się dla zdających trudne. Szczególnie trudne okazało się zadanie 15.3., w którym do podanego w nawiasie słowa <i>draw</i> należało utworzyć słowo <i>withdraw</i>. Ponieważ poprzez dodanie przyrostka zmieniał się zupełnie znaczenie słowa, zdecydowana większość zdających nie rozwiązała poprawnie tego zadania. Bardzo trudne dla zdających było także zadanie 15.6., w którym od słowa <i>break</i> należało utworzyć słowo <i>unbroken</i>. Większość zdających uzupełniła tę lukę zdecydowanie częściej stosowanym słowem <i>unbreakable</i>, które jednak nie pasowało do kontekstu i nie mogło być uznane za poprawne rozwiązanie. Najmniej problemów sprawiło zdającym zadanie 15.5., w którym od przymiotnika <i>able</i> należało utworzyć rzeczownik <i>ability</i>.

Zadanie 16. (2 pkt)

Zadanie polegało na dokonaniu przez zdającego, przy użyciu odpowiednich konstrukcji leksykalnych lub gramatycznych, transformacji czterech podanych zdań. Przekształcenie musiało być dokonane w taki sposób, aby nie zmieniać żadnych podanych do wykorzystania elementów i zachować znaczenie jak najbardziej zbliżone do zdania wyjściowego.

Sprawdzane umiejętności

Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania
b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych

Łatwość zadania

0,17 – bardzo trudne (od 0,08 do 0,30)

Komentarz

Było to najtrudniejsze zadanie na poziomie rozszerzonym. Bardzo ważne było wykorzystanie podanych fragmentów w niezmienionej formie oraz zachowanie treści jak najbardziej zbliżonej do zdania wyjściowego. W rezultacie brak jednego słowa lub niepotrzebna zmiana czasownika mogła powodować utratę punktu. Dodatkowo wymagana była także pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdania, co także wpływało na wyniki zdających. Najtrudniejsze okazało się zadanie **16.3.**, przekształcenie zdania z wykorzystaniem wyrażenia *(to) have (any) objection to my/me doing sth.* Wielu zdających pomijało słowo *my/me*, co zmieniało znaczenie zdania i nie mogło być uznane za poprawne rozwiązanie. Najłatwiejsze okazało się przekształcenie zdania wyjściowego **16.4.** *The police are investigating the case very thoroughly* na stronę bierną.

Zadanie 17. (18 pkt)

Zadaniem zdającego było sformułowanie wypowiedzi pisemnej na jeden z trzech tematów (do wyboru przez zdającego). Tematy wypracowania były zgodne z następującymi zakresami tematycznymi: „Kultura”, „Życie rodzinne i towarzyskie”, „Sport” i obejmowały następujące formy wypowiedzi: **recenzję, rozprawkę i opis.**

1. Napisz **recenzję** Twojego ulubionego anglojęzycznego czasopisma. Uzasadnij swój wybór, podkreślając jego przydatność w nauce języka angielskiego.
2. Coraz mniej młodych ludzi decyduje się na zawarcie małżeństwa przed trzydziestym rokiem życia. Napisz **rozprawkę** przedstawiającą wady i zalety zakładania rodziny w późniejszym wieku.
3. **Opisz** wydarzenie sportowe, które zapamiętałeś/aś ze względu na dobre przygotowanie oraz szczególną atmosferę.

W odniesieniu do wypowiedzi pisemnej oceniane były następujące elementy: treść (5 punktów), kompozycja (4 punkty), bogactwo językowe (5 punktów) oraz poprawność językowa (4 punkty). W zadaniu obowiązywał limit długości tekstu (200-250 słów).

Sprawdzane umiejętności

Standard I – Wiadomości

1 – znajomość struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi (tematy katalogowe: „Kultura”, „Życie rodzinne i towarzyskie”, „Sport”)

2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (recenzja, rozprawka, opis)

Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej

a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, itp.

b – relacjonowanie wydarzeń

c – wyrażanie różnych intencji/stanów emocjonalnych

d – przedstawianie i uzasadnianie opinii

e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji

f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów

Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania

a – relacjonowanie, przetwarzanie i przekazywanie tekstów przeczytanych w języku obcym

Łatwość zadania

0,58 – umiarkowanie trudne

Treść – 0,63 Kompozycja – 0,71 Bogactwo językowe – 0,55 Poprawność językowa – 0,44

Komentarz

Recenzja czasopisma anglojęzycznego była rzadko wybieranym tematem w tym zadaniu. Zdający na ogół dobrze radzili sobie z tym tematem, chociaż w wielu przypadkach informacja o recenzowanej pozycji była niepełna i ograniczała się jedynie do podania tytułu. W kryterium zgodności z tematem podstawowym błędem było nieuwzględnienie lub zbyt ogólne uwzględnienie przydatności tego czasopisma w nauce języka, co było podstawowym elementem tematu. Często zbyt ogólna była także informacja o zawartości treściowej recenzowanej pozycji, lub zdający opisywali zbyt szczegółowo jeden wybrany element (np. artykuł lub dział). Część zdających nie odniosła się do czasopisma anglojęzycznego i przedstawiła recenzję książki. Tego typu prace nie mogły być uznane za zgodne z tematem.

W przypadku **rozprawki**, jednym z najczęściej popełnianych błędów w kryterium zgodności z tematem było napisanie pracy typu „*opinion essay*”, czyli zajęcie stanowiska i przedstawienie tylko wad lub zalet, bez odniesienia się do argumentów strony przeciwnej. Często zdający nie potrafili prawidłowo sformułować tezy odnoszącej się do tematu. Częstym błędem popełnianym przez zdających było także formułowanie podsumowania, które nie do końca wynikało z treści pracy i przedstawionej argumentacji.

Opis wydarzenia sportowego nie okazał się tematem łatwym dla zdających, gdyż często zdający koncentrowali się na opisie wydarzeń i nie uwzględniali lub uwzględniali fragmentarycznie istotne elementy polecenia: opis dobrego przygotowania oraz szczególnej atmosfery. Częstym błędem popełnianym przez zdających i obniżającym ich wynik w kryterium treści było także zawarcie w pracy niewystarczającej liczby informacji na temat opisywanego wydarzenia, lub też koncentrowanie się na wydarzeniach niezwiązanych ze sportem.

Zdający poradzili sobie dość dobrze z kompozycją pracy (łatwość 0,71), choć często problemem było zachowanie spójności i logiki tekstu. Zdecydowanie gorzej było z zastosowaniem właściwych struktur leksykalno-gramatycznych oraz frazeologicznych, wpływających na bogactwo językowe (łatwość 0,55) oraz poprawność językową (łatwość 0,44). W wypowiedziach pisemnych brakowało często charakterystycznego słownictwa związanego z wybranym tematem (np. mała liczba przymiotników w opisie lub brak słownictwa związanego z prasą w recenzji). Podobne wnioski można wyciągnąć w odniesieniu do poprawności językowej w wypowiedziach pisemnych. Prace były często bardzo słabe, niezrozumiałe dla odbiorcy i niekomunikatywne ze względu na dużą liczbę błędów i na tę właśnie umiejętność zdecydowanie należy położyć większy nacisk w trakcie przygotowywania zdających do egzaminu.